

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinatate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Rezolvarea chestiei de naționalitate.

În momente de supărare spun politicienii maghiari, că chestie de naționalitate nu există în țara noastră. Aici există numai o singură națiune, cea maghiară, în care au să se contopească toate celelalte neamuri și popoare. Pacostea e însă, că nu să contopesc, nici de buna voie, nici de silă, ori poate mai puțin de silă, și urmarea e, că în țara noastră continuă a exista, pe lângă Maghiari, și alte popoare, cari cu Maghiarii împreună au apărut țara în cursul foarte multor veacuri. Deci existând mai multe naționalități în țară, trebuie se existe și o chestie de naționalitate, care nu trebuie se fie negată, ori ascunsă, ci *rezolvată*, pe bazele dreptății și ale echității.

În momente mai senine și de judecată sănătoasă recunosc și politicienii maghiari lucrul acesta. Recunosc existența chestiei de naționalitate în statul nostru și necesitatea de a fi ea rezolvată, dupăcum adecă recunoscută a fost chestia de naționalitate din partea Ungariei oficiale și atunci, când s'a încercat rezolvarea ei prin actuala lege de naționalități, care, durere, în loc să dea chestiei rezolvarea dorită și promisă, și care să provoace mulțămire generală, a încurcat numai lucrurile și a dat naștere celei mai legitime nemulțămiri, mai ales prin faptul, că și puținul acordat naționalităților nemaghiare în legea aceea, ori a fost luat, în vârtutea actor legi mai noi, ori apoi nu li s'a dat, pentru că legea nu a fost executată.

Nemulțămirea însă crește mereu, și rezolvarea chestiei de naționalitate devine tot mai urgentă și mai ardentă. Nu e mirare deci, că se ivesc chiar și propuneri cu privire la norocoasa ei rezolvare.

Nu de mult foaia socialistă germană din Budapesta își spunea pă-

rerea în privința aceasta, cu o obiectivitate rară și cu o logică sănătoasă. Spunea, că maghiarizarea la nici un cas nu e calea corectă a rezolvării, pentru că e cu neputință, ca jumătate din poporul țării să fie răpită de limba ei maternă. Felul cum își octroiază Maghiarii limba, dă naștere numai la reacțiunea națională, care se poate vedea pretutindenea, și dă naștere la ura, care împedecă legarea unei intimități între Maghiari și naționalitățile amenințate în limba lor.

E corectă părerea aceasta. Astăzi, când toate popoarele țării sunt aduse la conștiința națională, nu se mai poate gândi nime la o Ungarie exclusiv maghiară, cu o singură limbă, cu un singur popor, ci gândurile celor dela conducerea destinelor țării au să fie îndreptate tot mai mult în cealaltă direcție, spre *rezolvarea* chestiei, în formă multămitoare pentru toți.

Care e însă calea cea mai potrivită pe care să poată ajunge la o rezolvare dreaptă și echitabilă a chestiei de naționalitate? O spune tot ziariul socialist german din Budapesta: *acceptarea principiului personalității*. Precum fiecare om e liber să și aleagă religia, și aparținând unei confesiuni de credință nime nu e în drept să-l conturbe, ori împedecă în exercicierea drepturilor și datorințelor sale față de biserică la care aparține, așa să fie în drept fiecare să aparțină naționalității la care singur se înscrie ca membru.

Să se introducă deci un fel de catastru al naționalităților. Cei de o naționalitate să formeze un corp de sine stătător, cu o reprezentanță supremă proprie, întocmai cum au și bisericile autonome, care să se îngrijască apoi de afacerile și trebuințele economice și culturale ale respectivei naționalități, în ce privește poporul de rând, având să se îngrijască pentru mai înaltele trebuințe culturale parlamentul, în care deputații ar trebui să fie aleși după

naționalități, în proporția sufletelor ce le au. Afacerile mari de stat să aparțină apoi parlamentului.

Nu mai așa se poate rezolva, zicem și noi, cu adevărat după dreptate chestia de naționalitate dela noi, dacă fiecare popor își primește îndreptățirea de a-și face singur cultura sa, de a-și croi bunăstarea sa, independent de celelalte, și *în limba sa proprie*. Pentru că precum se pot tolera, și pot să existe una lângă alta, *bisericile*, fără ca credincioșii lor să se urască unii pe alții, — așa ar putea să existe și *naționalitățile*, fiecare cu obiceiurile ei, cu limba ei, cu cultura ei. Prin aceasta statul nu ar perde nimie, ci din contră, ar câștiga foarte mult, pentru că s'ar naște o nobilă emulare între naționalități, pentru a înainta în cultură și bunăstare, iar prin înaintarea lor, ar deveni și statul mai înaintat, mai văzut și mai temut în afară. Căci numai popoarele culte și bine situate materialicește formează *țări* statului, pe când popoarele înapoiate în cultură și sărace, sunt spre paguba statului.

Un abecedar pentru adulți.

În urma relațiilor sociale politice din statul nostru, între alte probleme ni-s'a impus și problema de a învăța pe oameni mari cetitul și scrisul. Ba în unele părți s'au făcut și încercări de a pune în practică ideea lansată cu ocazii private și resuscitate și discutate și în presa noastră cu mult interes.

Scriitorul acestor șire a avut ocazie și în conferința învățătoarească din primăvara trecută pe baza unei teme designată de Prea Vener. Consistor arhidiecezan gr. or. din Sibiu să se ocupe cu această chestie. Autoritatea noastră bisericască superioară deja în formă oficială a căutat să inițieze rezolvarea problemei. Acum vedem o nouă autoritate civilă, care publică

chiar concurs pentru un *Abecedar* pe seama „adulților”.

E frumos lucru, că cercurile așa zise „conducătoare” vin și caută să urnească din loc o chestie putem zice vitală pentru validitatea neamului nostru în această patrie.

Merită toată lauda și recunoștința noastră luarea de inițiative culturale din partea sferelor conducătoare.

Dar, luate aceste inițiative în pripă, fără studiu și cumpănăala de lipsă, de regulă sunt cu mult mai păgubitoare, decât dacă nu se făceau, căci nesuccedând, produc o depresiune morală și o desnădăjduire, care recere decenii, dacă nu veacuri, până când se șterge și iarăși ese la iveală curajul, îndrăzneala și bărbăția de lipsă, pentru a duce la dreaptă isbândă orice cauză mare culturală.

Ca unul, care de peste două decenii mă indeletnicesc cu probleme de educație și cultură, îmi iau voia să-mi spun părerea mea fără hesitare în chestia noiei mișcări. Accentuez, că sunt aderent sincer al noiei porniri culturale. Dar totodată caută să-mi dau seama și de greutățile cu cari e împreună rezolvarea ei.

Eu așa gândesc, că facerea abecedarului intenționat e o încercare cu mult mai grea decât s'ar părea unora.

Privind în istoria pedagogiei nu prea dăm de abecedare pentru oameni mari, ci numai de abecedare pentru copii. În timpul mai nou s'a ivit sistemul Gabel, dar eu nu-l pot socoti de bun în felul cum e conceput. E mai mult o încercare de jucărie. Așa e părerea mea, care poate să fie greșită. Eu însă am firma convingere, că e basată.

E lucru indeobște cunoscut, că alta e psihologia copilului, și alta a omului mare, crescut și deplin format și sufletește.

Conform acestor două psiholo-

FOIȘOARĂ.

Un document istoric.

(Fine).

Poporul nostru are din darul fiii sale un fond de morală destul de mare și frumos. El ușor se însufletește pentru bine și folosul comun, pentru virtute și sacrificiu. Cât de lipsit e el de avuție, nu e lipsit de martiri. Și cât de apăsător și necultivat e el, totuși simte și pricepe, că suferințele sale sunt neapărat de lipsă pentru viitorul său, formând acestea tot atâtea titluri de drept, de merite, de nobilitate, pentru fiii săi, și pentru fiii fiilor săi.

Zică cine ce va zice, poporul nostru a dovedit, de câte ori a avut ocaziune, că are morală. Se cere însă, ca fiii cei buni și luminați ai poporului și cei ce formează înțelegința, sau spiritul și mintea poporului, întru toate să-i premeargă cu exemplu, să-l învețe, să-i desfășure firea și momentul împrejurărilor, iar în vremile cele grele să-l îndemne și conducă cu credință și cu curaj.

La acestea mă simțesc îndatorat a-ți atrage atențiunea de astădată, în acest timp momentuos, când din voia Maiestății Sale Domnitorului, pentru împărăția în-
treagă, și anume, pentru patria noastră,

să deschide o nouă, preinteresantă eră politică, destinată de a stabili nouă referințe și drepturi publice, și chiar pentru aceea urmată de sigur de un șir de mari și sacre lupte pentru libertate, autonomie și naționalitate, când anume, națiunea noastră va să se supună de nou la o grea probă și cercare, la proba și cercarea adecă, dacă și până în ce grad sau măsură are și e volnică ea a manifesta viață?

De astădată, mai mult ca oricând mai înainte, e timpul și ocaziunea de a ne crea noi înșine *scantea și viitorul*.

Dieta Ungariei ne stă înainte. Ea e conchemată pe 10 Decemvrie c. în Pesta. Maiestatea Sa preagloriosul nostru Împărat și Rege o va deschide în persoană. Toți fiii patriei și-au concentrat atențiunea și activitatea, dorințele și speranțele într-una, iară nouă, Românilor, conștiința publică, geniul străbunilor nostri ne strigă cu glas de tunet:

„Deșteptați-vă și vă sculați! Deșteptați-vă și priveghiați, căci sunteți în pericol. Dați dovezi Împăratului, patriei, lumii, că existăți, și că simțiți în pieptul vostru viața, și că pe temeiul existenței voastre de aproape două mii de ani pe acest pământ, pe temeiul acestei diplome, mai veche și mai legitimă decât ori care altă diplomă, pretindeți recunoașterea și garantarea naționalității voastre, odată cu

capul. Sculați-vă, priveghiați și lăcrați, și Domnul, Dumnezeu părinților voștri va fi cu voi.”

Domnul meu! Aici nu e, și nu poate fi vorba de dușmănie în contra vreunei națiuni conlocuitoare, sau clase de oameni, și anume, în contra Maghiarilor. Provedința dumnezeiască, cursul istoriei ne-a așezat pe acest pământ străbun lângă o altă. De secolii trăim împreună, fără ca, ori noi să-i fi putut absorbi și preface pe ei, ori ei pe noi. Nici că poate fi destinul, scopul, folosul nostru o luptă dușmănoasă, îndelungată, nimicitoare, pe când din contră, pozițiunea noastră peste tot, interesele noastre comune naționale și patriotice bine pătrunse și pricepute, pretind cu graiu înalt, ca *fără amănare să ne camplanăm ori ce împărecheri și neînțelegeri*, să dăm mâna unii cu alții, să sprijinim cu puteri unite tronul, patria și libertatea și să fim frați buni și sinceri, împărțind, după cum împărțim greutățile și sarcinile, întru asemenea măsură și toate foloasele ce ni le poate da o patrie dulce, o patrie mare, frumoasă și liberă.

Dar chiar pentru că să ne putem complana discordele, pentru că să ne arătăm valoarea, să adevărim lipsa și însemnătatea noastră față cu tronul, patria și libertatea, pentru că frații cei mai mari și favorizați de soarte să ne afle demni de amicitia și respectul lor, cu

un cuvânt, pentru că să merităm pretinsa împărțire egală a foloaselor patriei, e neapărat de lipsă, ca noi, acolo, unde ne chiamă și ne imputerește legea a ne înfățișa în numele patriei, să ne înfățișăm cu cea mai mare demnitate, în număr cât se poate de mare, prin bărbații cei mai aleși și probați, cari cu înțelepciunea lor, cu soliditatea caracterului lor național, cu științele și experiențele lor, se impună și să facă să dispară nefavoarea minorității numărului lor.

Deci, domnul meu, ce e mai învederat și mai ușor de priceput decât, ca noi, Românii, prin prea puțini, dar mai cu samă prin *neînsemnați reprezentanți la dietă*, adecă prin oameni fără destulă vază, fără destulă știință și experiență, fără destulă curaj și caracter moral, fără destulă loialitate și zel patriotic, cu un cuvânt, fără deplină capacitate și deplin devotament pentru tron, naționalitate și patrie, — nu e cu puțință a însușa respect popoarelor conlocuitoare și reprezentanților lor, nu e cu puțință a ne recomanda Monarhului și regimului său, nu e cu puțință a interesa opiniunea publică și lumea cultă de noi și cauza noastră, nu e cu puțință a mijloci și a elupta drepturile ce ne lipsesc, pentru cari însătoșăm, condițiunile și garanțiile de viață și de dezvoltare morală, politică și națională, — prin urmare nu e cu puțință a complana diferențele ce ne

gii felurite vor avea să se întocmească și abecedarele lor.

Să vor face abecedare și se vor prezenta la concurs, căci sunt mulți doritori de renume și de parale! Dar e mare întrebarea, dacă vre-unul va și corăspunde.

Ar fi timpul suprem, să punem la locul lor pe fabricanții de cărți școlare, cari nu au altă îndreptățire, decât provocarea la praxa lor îndelungată. O praxă fără teorie luminată e însă orbecare prin întunec.

Să nu creadă domnii empirici, că singură praxa lor îi poate face autori de cărți. Da, ei sunt niște fabricanți, cari și-au petecit cărțile cu foarfecile, de prin cele existente.

Priviți-i în ființa și lucrarea lor, și veți găsi pe petecitorul cu petecele sale!!!

Petecitori se vor găsi, dar adevărați artiști, cari se producă ceva de valoare, — nu!

Înainte de toate, trebuie niște capete luminate, cari după o experiență bogată să se pună și se estragă teoria unui abecedar pentru adulți. Așa se va face ceva.

Să nu se creadă, că dascălul cutare de pe sate va fi capabil să facă abecedar.

A compune un bun abecedar, basat pe legi psihologice-didactice, e un lucru cu mult mai greu decât a face orice carte de altă natură.

Deci părerea mea e, că pentru un atare abecedar să recer multe lucruri pregătitoare, și înainte de toate oameni cu vaste cunoștințe pedagogice și oameni de greutate, pe cari numai purul adevăr științific să-i călăuzească și nu alte considerante de ordine inferioară.

Eu zic să nu ne pripim, căci ne poticnim!!!

Dr. Petru Șpan.

Crisă în Austria. În una din zilele trecute a fost mare păruială în dieta provincială din Praga. S'au bătut formal deputații cehi cu deputații germani. Furtuna a fost provocată de faptul, că deputații germani inauguraseră obstrucția în dieta Boemiei, și dieta nu putea să facă nici un pas serios înainte. Un deputat ceh li-a făcut apoi gravă imputare Nemților pentru aceea ce făc, și a declarat, că obstrucția lor e o sfortare ticăloasă.

Au urmat vorbe grele din partea Germanilor, la cari Cehii au răspuns cu altele și mai grele, apoi s'au apropiat unii de alții și s'au înocărat la bătae. Cam un sfert de ceas a ținut războiul lor. În sală răsunau palmi, pârăiau băncile, pe jos erau gulere și manșele rupte, ori păr smuls din capul contrariului, și așa mai departe.

Prezidentul, care și-a dat toate silințele se restabilească ordinea, a ridicat în

fine ședința, pentru a pune capăt scandalului ne mai pomenit, iar guvernul s'a văzut îndemnat să proroghe dieta provincială a Boemiei pe timp nedeterminat. Pe motivul, că prorogarea s'a făcut fără învoirea celor doi miniștri cehi din cabinetul austriac, cari văd în cele întâmplate o învingere e Germanilor asupra Cehilor, acestia și-au dat demisia. Numele lor e Fiedler și Prasehek. În situația gravă de azi a monarhiei însă ne e admisibilă nici o crasă parțială măcar. De aceea, consiliul de miniștri din Austria a decis respingerea demisiei, și în acest înțeles va face propunere Coroanei.

Alegerile pentru congres.

În urma măsurilor luate din partea consistorului metropolitan, s'a ordonat din partea consistorului arhiepiscopian facerea alegerilor de noi deputați pentru congresul național al bisericii gr. or. române din Ungaria și Transilvania, după mandatul deputaților aleși înainte cu trei ani a expirat la 30 Septembrie v.

Termenul de alegere în cele 20 de cercuri electorale pentru mirenii, și zece cercuri electorale pentru alegătorii din cler, cari rămân în împărțirea lor de mai nainte, s'a stabilit din partea consistorului arhiepiscopian din Sibiu dupăcum urmează:

Alegerea deputaților din cler în cele zece cercuri electorale din arhiepiscopie să face în 23 Octombrie v. c.

Alegerile de deputați congresuali mirenii în cele 20 de cercuri electorale se face în sinoadele parohiale *Duminecă, în 26 Octombrie v.* având a se publica ținerea acestor sinoade în biserică cu opt zile mai nainte, adică *Duminecă în 19 Octombrie v.*

Intrunirea colegiului de scrutinii se va face apoi *Duminecă în 2 Noembrie v.*

Comisari consistoriali pentru alegerile de deputați preoțești, respective pentru scrutiniile alegerilor de deputați mirenii la congresul național bisericesc, consistorul arhiepiscopian a numit pe următorii domni:

1. Pentru alegerile deputaților din cler, P. C. Sa *Dr. Eusebiu R. Roșca*, protosinel, asesor consistorial, în cercul *Sibiu-Cetate*.

Nicolae Ivan, protopresbiter, asesor consistorial, în cercul *Alba-Iulia*.

Avram Păcurariu, protopresbiter în Hunedoara, cercul *Deva*.

P. C. Sa *Dr. Miron E. Cristea*, protosinel, asesor consistorial, cercul *Ilia*.

Vasile Dămian, protopresbiter în Brad, cercul *Abud*.

Pavel Roșca, protopresbiter în Fizeș-Sân-Petru, cercul *Cluj*.

Teodor Herman, protopresbiter în Dej, cercul *Dej*.

Demetriu Moldovan, protopresbiter în Sighișoara, cercul *Medias*.

Vasile Voina, protopresbiter în Brașov, cercul *Brașov*.

Matei Voileanu, protopresbiter, asesor consistorial în Sibiu, cercul *Păgăraș*.

2. Pentru scrutiniile din cercurile electorale mirenești:

Pantaleon Lucaș, căpitan ces. și reg. în penz., asesor consistorial, cercul *Sibiu*.

Parteniu Cosma, directorul „Albinei”, asesor consistorial, cercul *Săliște*.

încunjură, desbină și înstrăinează, nu e cu putință a ajunge la adăpostul cel dorit, la limanul frățietății și libertății civile și naționale, fără de care nu există pace și armonie în țară, nu siguranță și tărie pentru tron, nu dezvoltare și fericire pentru popoare, și fără de care binecuvântarea lui Dumnezeu fuge de noi și de patria noastră, iar blăstămul ne copleșește!

Din aceasta urmează, domnul meu, că bărbații cei de frunte din popor, bărbații cu inimă și conștiință curată și adevărată română, în acest moment decizatoriu au cea mai sfântă și strânsă datorie să pună și să împreună toate puterile, a lucra zi și noapte cu toate mijloacele minții, averii și a pozițiunii lor, nu cu șgomot și larmă, căci acestea profanează și compromit o cauză sfântă, ci după esemplul lui Cristos, și după zisa noastră străbună, *tăcând și făcând*, pentruca din toate părțile și cercurile locuite de Români la dieta viitoare să se aleasă și trimiță tot numei deputați români, și a nume, tot numai cei luminați și probați ai națiunii, despre cari din trecutul lor alegătorii să poată fi convinși, că nu le vor fi spre rușine și stricare, ci pentru totdeauna și toți timpii spre onoare, laudă și mărire.

Spre scopul acesta, domnul meu, mai înainte de toate e neîncunjurat de lipsă, ca poporul nostru de timpuriu să

se învețe și îndemne, mai ales în cercurile unde se află el tare amestecat cu străinii, a se înscrie și a lua parte cu toți membrii săi, cari după lege au drept de alegere, iară apoi să concentreze și împreună cu toții toate voturile lor într'un candidat, bărbat cu calitatea mai sus atinsă. Și dacă în careva cerc, atare bărbat demn și calificat nu s'ar afla, sau n'ar fi cunoscut, atunci socot că e datorința celor de frunte din acel cerc a se adresa către cunoscuții și cei mai renumiți conducători naționali, ori unde ar fi ei, și a le cere părerea și sfatul, și apoi a urma cu scumpătate aceluia.

Mult stimat domnule! Imi place a crede, că mă cunoști. Ști, că sunt fiul poporului, fiu de plugar, de Român plovat. Toată viața mea nu a fost alta, decât un șir neîntrerupt de lupte și suferințe pentru Români, pentru emanciparea și ridicarea poporului român din starea sa cea ticăloasă, cea de o mie și mai mulți ani de amară decadență. Lipsitu-m-am, domnul meu, de toate foloasele, plăcerile și desfătărele lumesti, pentruca să servesc cauzei Românului. Dușmanit-am cu toți dușmanii noștri, de cari avem câtă frunză și iarbă. Făcut-am obiectul urei și al persecuțiunii tuturor celor ce ne uresc și umbă să ne facă rău și să ne subsape și strice viitorul. Negrigit-am și mi-am părăsit toate interesele

Ioan de Preda, fiscal consistorial, cercul *Sebeș*.

Ioachim Fulea, avocat, cercul *Alba-Iulia*.

Dr. Ioan Mihai, propr., cercul *Deva*.

Dr. Leon Parasca, medic, cercul *Hățeg*.

Dr. Ștefan Rosvan, avocat, cerc. *Ilia*.

Dr. Ion Marghitta, adv., cerc. *Geoagiu*.

Constantin Costin, profesor gimn. penz., cercul *Zarand*.

Mihail Cirlea, notar public, cercul *Câmpeni*.

Dr. Valeriu Moldovan, avocat, cercul *Turda*.

Vasiliu Almăzan, avocat, cercul *Cluj*.

Dr. Gavril Buzura, avocat, cercul *Solnoc*.

Dr. Vasiliu Pahone, avocat, cercul *Bistrița*.

Dr. Liviu de Lemény, avocat, cercul *Târnova*.

Dr. Nicolae Vecerde, dirig. de bancă, cercul *Sighișoara*.

Andrei Bârsanu, profes., cercul *Trei-scaune*.

Ioan Lenger, avocat, cercul *Brașov*.

Iosif Pușcariu, avocat, cercul *Bran*.

Dr. Ioan Turcu, avocat, cercul *Făgăraș*.

Revistă esternă.

Conferența puterilor mari. Ministrul de externe al Rusiei și al Angliei, în firul schimbului de vederi avut zilele trecute, au stabilit programul cu care ar avea să se ocupe conferența marilor puteri europene, care e vorba să se întrunească în Londra. Programul e următorul:

1. Recunoașterea independenței Bulgariei, dacă Bulgaria va lua asupra sa și unele îndatoriri financiare față de Turcia, eventual rezolvirea chestiunii căilor ferate orientale.

2. Să se constate, că Austro-Ungaria a anexat Bosnia și Herțegovina.

3. Sangeacul Nowi-Bazar să se reincorporeze la Turcia.

4. Să se recunoască anexarea Cretei de către Grecia, — în schimb Grecia ia îndatoriri financiare față de Turcia.

5. Conferența se ia dispozițiune în privința art. 61, care se referă la teritoriile locuite de Armeni.

6. Restricțiunile privitoare la drepturile suverane ale Muntenegrului își perd valoarea.

7. Compensațiile ce vor primi Sârbia și Muntenegru.

8. E de dorit, ca puterile să convină în privința revisuirii regulamentului navigațiunii dunărene și ca puterile litorale să capete drepturi mai întinse.

9. De oarece noua constituție a imperiului otoman și-a ales de țântă reorganizarea justiției și a sistemului de legiuire, puterile vor înlocui capitulațiunile de până acum cu convenții internaționale. Puterile vor găsi o modalitate norocoasă și pentru organizarea poștelor din Turcia.

Sârbii să înarmează. Scupștina sârbească a votat un credit de șasesprezece milioane spre scopuri militare. Poporătina cere mereu declararea războiului față de Austro-Ungaria, ori renunțarea acesteia dela Bosnia și Herțegovina. For-

marea bandelor de insurgenți se continuă. Știrea, că Regele Petru ar fi plecat din Belgrad, sau ar avea de gând să plece, este absolut fără temei. Regele este în acest moment în capitală și nu se gândeste nici de cum să facă vre o călătorie între aceste grele împrejurări. Regele de altcum nu e pentru război, ci pentru pace.

Pentru economii nenorociți de pe Valea-Hărtibaciului.

La apelul nostru pentru ajutorarea economilor noștri nenorociți prin grindină au binevoit a da: *Ioan de Preda*, fiscal consistorial, *Dr. Lucian Borgia*, adv., *Al. Lebu*, mare proprietar, *Dr. Liviu de Lemény*, avocat, fiecare câte 10 cor., *Th. Ciureu*, Dem. Comșă, prof. sem., fiecare câte 5 cor., *Petru Ciora*, cassarul Reun. agr., *Dr. Alex. Vasile*, adv., *G. Stănescu*, inv. pens. (Gușterita), *Eremie Purece*, fabricant de casse *Wertheim*, *Dr. Aur. Crăciunescu*, prof. sem., fiecare câte 2 cor., *Dem. Cunțan*, *Dr. Vasile Stan* și *Tim. Popovici*, prof. sem., fiecare câte 1 coroană. (Suma încursă 198 cor.)

Sibiu, 17 Octombrie 1908.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pantaleon Lucaș
prezident.

Vic. Tordășianu
secretar.

Scrisoare din Cluj.

— 15 Octombrie n.

În 10 Octombrie și-a ținut tinerimea universitară din Cluj obicinuita seară de cunoștință, la care au fost invitați pe cale ziaristică din partea prezidentului ei toți Români de bine, și la care aflându-mă din întâmplare în Cluj, cu drag am luat parte și eu.

Durere însă, că puțin public a participat, deși dupăcum știu, în Cluj este multă inteligență românească.

Tinerimea în tot anul aranjază o astfel de convenire (seară de cunoștință), cu nobila intențiune, ca să concentreze românimea din acel oraș, în care sunt tare încuibăți străinii. Și publicul e indiferent! Pentruce oare?

Pe lângă toate acestea, noi cei prezenți ne-am distras plăcut, în felul următor:

Prezidentul tinerimei *Liviu Dan*, (cand. adv.) în o frumoasă vorbire de deschidere ne-a pus la inimă păstrarea caracterului românesc, cultivarea limbei noastre.

Discursul dlui Dan a făcut bună impresie. E demn de a sta în fruntea tinerimei.

Să ridică apoi teologul absolut și student în drept *Eugen Muntean* și în o scurtă, dar pătrunzătoare cuvântare, vorbește despre buna înțelegere și prietănia ce trebuie să existe între tinerimea română și cea săsească, și ridică poculul în sănătatea tinerimei universitare săsești, reprezentată prin vre-o câțiva tineri.

La vorbirea dlui *Muntean*, care a fost viu aplaudată și care a făcut bună impresie, mai ales asupra acelora, cărora le-a sunat, s'a ridicat apoi unul dintre universitarii săși și în un ton bărbătesc mulțamește pentru dragostea arătată prin invitarea lor la această convenire, declarând, că ei voesc a trăi în bună înțelegere cu tinerimea română.

Teol. abs. și jurist *Traian Costea* arătând scopul, idealul ce urmăresc universitarii Români, îndeamnă pe cei noi veniți (balicii) în sinul tinerimei, a urmări acelaș scop.

În numele acestora (balicilor) se ridică *N. Isailă* și promite a-și da toate puterile pentru ajungerea aceluiaș scop și ei, balicii.

Pe basa usului, la provocarea prezidentului, se ridică apoi pe rând fiecare, spunându-și numele, caracterul și locul nașterii.

Între discursuri s'a cântat din partea unora frumoasele noastre cântece românești, în special doine. Între acestea am admirat cu toții frumoasa voce și modul de esecutare a dlui *Gelner* (jurist), care ne-a procurat momente plăcute. Asemenea și alții.

Iar când cântăreții încetau, ne delecta taraful de lăutari cu câte o doină, ori „ardeleană” frumoasă.

Cătră orele 12 publicul s'a depărtat, iar tinerimea a rămas pentru a se mai vesei puțin.

Așa a decurs seara aceasta, la care cu drag vor participa și de altă-dată toți aceia, cari au fost acum.

Tinerimea universitară trebuie sprijinită, în toate intențiunile ei nobile!

Dee Dumnezeu, ca în curân l să ne revedem iarăși la concerte, petreceri, serate și alte soiuri de întruniri!

Străinul.

NOUTĂȚI.

Din Bucovina. Ne vin vești bune din Bucovina. Cele două partide române de mai nainte s'au unit, pentru a forma un singur partid român bucovinean. Astăzi, Luni, se ține în Cernăuți o mare adunare națională, în scopul de a ratifica împăcarea, a vota statutele de organizare a partidului și a face constituirea. Organul de publicitate al partidului român bucovinean e „Românul”, ziar nou, care apare de două ori pe săptămână, în Cernăuți.

Sfințire de biserică. Preasfinția Sa, Episcopul Ioan I. Papp al Aradului, a sfințit ieri, Duminecă, biserica gr.-ort. română din Petriș.

Hirotiresire. Domnul Nicolau Fizeșianu, protopresbiter campestre ces. și regesc greco-oriental, domiciliat în Brașov, a fost hirotiresit bisericește întru protopresbiter Sâmbătă în 27 Septembrie v. de către Preasfinția Sa, Ioan I. Papp, episcopul Aradului.

Un cadou frumos. Maiestatea Sa Împăratul și Regele nostru Francisc Iosif I a dispus să se facă o cruce de aur, pe care o va trimite Papei dela Roma, ca dar, din prilejul jubileului său de 50 ani de preotie. Pe cruce va fi chipul lui Isus Cristos, încadrat în 60 petricele de diamant și 50 petri de rubin. Cele dintâi însemnează șasezeci de ani de domnie ai Maiestății Sale, iar cele următoare cincizeci de ani de preotie ai Papei. Pe cruce vor fi gravate cuvintele următoare (în limba latină): „Împăratul și Regele Francisc Iosif I, care șasezeci de ani a domnit, dorește noroc Papei Pius X, care a preotit cincizeci de ani, — în anul 1908, an jubilar pentru amândoi”.

Serbarea Sfintei Sofii. Eri, Duminecă, după sfânta liturgie, oficiată în biserica Sfântului Nicolae, la care au participat profesorii și elevii școlilor centrale române din Brașov, s'a făcut acolo, în sala festivă a gimnaziului, serbarea sfintei Sofii, patroană școlilor noastre din Brașov. Discursul ocazional l'a rostit domnul catichet Nicolae Stinghe, iar corul elevilor a cântat mai multe cântări, sub conducerea dlui profesor Dima. La frumoasa serbare a participat numărul public românesc din Brașov.

Procesul „Drapelului”. Măne, Marți 20 Octombrie n. se pertractează la curtea cu jurați din Timișoara procesul de presă intentat „Drapelului” din Lugoj, pentru reproducerea unui articol al marelui poet norvegian Björnson, apărut într-o foaie franceză. Procurorul afirmă în actul de acuzare, că pasagele incriminate sunt apte să agite mai ales pe Slovaci. Parcă Slovaci ar ști românește și ar ceti ziare românești!

Biblioteca „Ligei Culturale.” Eri, Duminecă, s'a făcut în București inaugurarea bibliotecii ligei culturale, pusă acum la dispoziția publicului iubitor de carte. Biblioteca e compusă din peste 10,000 de cărți, românești și de altă limbă.

† **Toma Basilescu**, directorul fostului ziar de zi naționalist „Cronica”, a decedat în București, după un morb lung și greu. Odihnească în pace!

„Vatra Luminoasă.” Cu sărbare mare s'a făcut ieri, Duminecă, în București punerea pietrei fundamentale pentru primele clădiri ale fundației „Vatra Luminoasă Regina Elisaveta”, cu menirea de a adăposti pe cei lipsiți de vedere. A fost de față și Maiestatea Sa Regina Elisaveta, cu Alteța Sa Regală, Prințesa Maria, mostenitoarea de tron.

Incoronarea Regelui Ferdinand al Bulgariei se va face, după știrile sosite din Sofia, pe la începutul lunii Noiembrie.

Instruarea analfabeților. Cetim în „Tribuna” din Arad, că comitetul central al reuniunii învățătorilor din dieceza Aradului s'a ocupat în ședința din urmă cu angajamentul luat din partea tuturor învățătorilor, în adunarea lor generală trecută, de a ține la iarnă cursuri cu analfabeții din satele lor, pentru a-i învăța pe aceștia să scrie și să citească, și a hotărât, să insiste, ca învățătorii să se țină de angajamentul luat.

Hymen. Ioan Nan, Râșnov, și Aurica Hamsea, Zernești, căsătoriți. Sept. 1908.

La fondul „Episcopul Nicolae Poepa pentru masa învățăcelilor meseriași” au mai dăruit: Vasile Damian, protopresb., deputat dietal (Brad), 1 cor.; Petru E. Popp, parch (Pocola) și soția sa Silvia n. Papp, 2 cor.; Petru Băncilă (orig. din Râșinari), învățcel pantof., Victor Onițiu, comerciant, în amintirea repos. Nic. Simtion, tipr.-mașinist, câte 1 cor. și Vic. Tordășianu, prezid., 10 bani.

O mireasă norocoasă. Mergând guvernorul din Fiume, contele Năkő Sándor, la Jimboalea, ca se cerceteze familia contelui Csekonics, a dat în gara Valcani de o nuntă țărănească. Fiind bine dispus, a pus tinera păreche se i joace jocul național sârbesc, colo, căci nunta era sârbescă, și i-a plăcut atât de mult jocul, încât a dat miresei o hârtie de o mie coroane. Sigur, că cu aceasta ocaziune își va fi adus contele aminte, că și în vinele strămoșilor seu a curs sânge sârbesc, din care se vor mai afla unele picături poate și în ale sale.

Puterea religiei. În București, un copil mai mărieș, înalt mușcat de un câine turbat, și neputându-se ține în institutul de vindecare al doctorului Babeș, a fost cuprins de boala turbării, care a izbucnit cu toate grozăviile ei. Văzând părinții că i se apropie sfârșitul, au chemat un preot ca se-l împărtășească cu sfânta taină a cuminecării. Preotul a venit, s'a îmbrăcat în sfintele odăjdii și a intrat la băiat. Acesta, imediat cum l'a văzut, a încetat cu vociferările, s'a liniștit, a zis: „Iartă-mă taică părinte, și tu tată nu mai plânge. Eu îmi dau sufletul. Dați-mi apă”. I s'a dat apă, băiatul a beut, apoi a îngenușat înaintea preotului și în cea mai perfectă liniște a rămas, până și-a împlinit preotul întreaga misiune, când apoi cu adevărat și-a dat sufletul.

Cununie. Mărioara Olariu și Andreiu Urdea, abs. de teologie, anunță sărbarea religioasă a cununii lor pe 25 Octombrie n. 1908 în biserica gr.-or. din Tisa, comitatul Hunedoarei.

Instalare. Noul paroh romano-catolic al Sibiului își va ține instalarea în 7 și 8 Noiembrie n. Sosește la Sibiul în 7 Noiembrie, iar în 8 Noiembrie i se va face introducerea în oficiu, prin însuși episcopul romano-catolic din Alba-Iulia, contele Gustav Majláth.

Dela Societatea „Petru Maior.” În ședința sa din 10 Octombrie c., societatea „Petru Maior” a tinerimii române dela școlile superioare din Budapesta s'a constituit pentru anul 1908/1909 în modul următor: președinte: Aurel Dobrescu, stud. med., vicepreședinte: Constantin Șerbu, stud. tehn., secretar: Ioan Țicu, stud. med., notari: Ioan Astăluș, stud. în drept și Vasile Tampa, stud. tehn., cassar: Coriolan Stefan, stud. în drept, controlor: Dimitrie Cazaou, stud. în drept, bibliotecar: Nicolae Comșa stud. med., vicebibliotecar: George Birăseu, stud. în drept, econom: Moise Baltă, stud. în drept. Comisia literară: Ioan Astăluș, stud. în drept, Petru Bușan, stud. med., Dimitrie Cazaou, stud. în drept, Eugen Goga, stud. în drept, Victor Jula, stud. med. vet., Vasile Tampa, stud. tehn., Ioan Țicu, stud. med. Comisia supraveghetare: Ioan Denghel, stud. în drept, Alexandru Măcelar, stud. med., Ioachim Tolciu, stud. în drept.

Natura e întotdeauna cel mai mare artist vindecat, așa d. e. unsoarea de căște ei sunt minunate, care d. e. o unsoarea de căște conține puteri vindecătoare, cari nici o ființă omească nu le poate produce pe cale artificială. Cea mai gustoasă și mai ușor mistuitoare unsoare de pește e „Emulsiunea lui Scott” care acum se capătă în toate farmaciile.

E interesant anunțul de noroc al lui S. Heckscher senr. Hamburg, din numărul acesta al foii noastre. Această casă și-a câștigat un renume bun prin solvarea promptă și discretă a sumelor câștigate, atât aici, cât și în împrejurime, încât pe oricine îl facem atenți asupra anunțului de pe pagina a patra a acestui ziar.

Teatru.

Deschiderea sesiunii teatrale germane se face mâne, Marți, cu piesa

Friedensfest,

tragedie familiară în 3 acte, de Gerhard Hauptmann.

Agata Bârsescu la noi.

Serata artistică de aseară, dată în sala festivă a Muzeului național, cu concursul celebrei artiste Agata Bârsescu-Radovici și al dlui C. Gh. Radovici, a fost în-adever o serată artistică în sensul eminent al cuvântului.

Mulțumită legăturilor de amicitie ale dnei A. Bârsescu-Radovici, cu mai multe dne din societatea noastră sibiiană, dat ne-a fost să admirăm talentul artistic al dsale, admirat de atâta lume pe scenele cele mari ale teatrelor străine, și în dulcea noastră limbă.

Deja după actul IV din „Phedra” publicat a văzut, că stă în fața unei adevărate artiste, și pe lângă mulțime de aplauze și-a exprimat mulțumita și prin o frumoasă cunună oferită artistei din partea societății române sibiene.

Entusiasmul publicului a crescut și mai mult după scenele principale din actul II. și III. din tragedia „Medea” și apoi din tragedia „Othelo”.

Dl Radovici ne-a dovedit, că este un artist, care poate sta cu demnitate lângă artistă. Pe lângă rolurile din tragediile amintite a mai delectat publicul și prin câteva declamațiuni frumoase.

În fine amintim, că dl Iuliu Enescu, care s'a produs de atâtea ori înaintea publicului sibiian, a știut învinge cu ușurătate greutățile luate asupra sa în tragedia „Othelo”.

Aceea parte a societății noastre, care a fost împedecată a participa la reprezentarea de aseară, să nu întrelase rara ocaziune de a admira pe artistă în reprezentarea de mâne, Marți seara, al cărei ales program l-am publicat în numărul nostru anterior.

Adunări populare.

Eri Duminecă în 18 Octombrie n. s'au ținut în comitatul Sibiului 15 adunări populare în cauza votului universal, și anume, în comunele: Fofeldea, Râșinari, Gura-râului, Orlat, Cacova, Sibiul, Săcel, Vale, Aciliu, Tilișca, Galeș, Rod, Poiana, Jina și Mercurea, cu acelaș program.

Punctul principal a fost desbaterea asupra votului universal nefalsificat, egal și secret.

S'au adresat apoi telegrame Maiestății Sale din toate adunările și s'au trimis adrese clubului deputaților naționaliști și dieței.

În toate aceste adunări s'au prezentat tot poporul, care cu mare însufletire a primit pe oratori, cari s'au întrecut unii pe alții în ținerea de clasice cuvântări, sorbite de poporul nostru, dornic de a auzi și vorbiri românești.

Cea mai mare însufletire a fost în Fofeldea, unde a vorbit și Dr. N. Comșa, acest neîntrecut orator popular.

Aci alegătorii din cercul electoral al Nocrihiului au primit pe trimișii clubului românesc din acest comitat o impozant banderiu de călăreți, așa, încât ziua de ieri a fost o adevărată zi de sărbătoare în întreaga vale a Hărtibaciului.

Adunarea dela Mercurea, încă a succedut bine. Au fost invitați a participa dep. Dr. Maniu și Dr. Vlad și Dr. L. Lemenyi din Sibiul. Deputații fiind împedecați, și-au scuzat absența. Din Sibiul, afară de dl Dr. Liviu Lemenyi, care a fost însoțit de dsoara profesoară Nora, au mai luat parte dnii: Silvestru Moldovan, redactor și Rusu cand. de adv.

Adunarea s'a început pe la orele 12. A fost ales de președinte vrednicul protopop I. Droc, iar de notar dl Dr. Șchiu, adv. O mulțime considerabilă de popor din Mercurea și jur a luat parte. La începutul adunării erau la 1500, care număr s'a urcat prin noii sosiți în decursul vorbirilor.

Dl prot. Droc deschizând adunarea prin o vorbire potrivită, dă cuvântul dlui Dr. L. Lemenyi, care prin un discurs mai lung, avântat și rostit la înțelesul poporului, descrie stările actuale și îndeosebi proiectul lui Andrassy, cu pluralitatea și alte dispoziții ale lui.

A vorbit apoi iarăși pe larg dl adv. din Mercurea, Dr. George Măcelariu, insistând și asupra votului universal îndeosebi dănsul împărțirii proiectate a cerourilor. În legătură cu aceasta arată foloasele științei de carte și îndeamnă pe oameni a învăța scrierea și cetitul.

Ambii vorbitori au fost adeseori întrerupți de aprobările poporului și în urmă viu aclamați.

Tot așa a fost de impozantă și adunarea din Râșinari, unde a vorbit protopr. Dr. Ioan Stroiș și poetul Goga. Despre celelalte nu avem încă știri amănunțite.

Expoziția de poame din Avrigh.

Eri, Duminecă, în 18 Oct. n. c., la ora 11 $\frac{1}{2}$ a. m. s'a deschis cu mare solemnitate a 5-a expoziție de poame, struguri și derivatele lor, aranjată de Reuniunea română agricolă sibiiană în Avrigh. Expoziția și ea aranjată și ea material, cu considerare la toate împrejurările din Avrigh, pare a întrece toate expozițiile de poame aranjate până aci. Numărul exponenților peste 600 cu o mulțime de soiuri mere, pere, gutui, prune, struguri și derivatele lor (compoturi, dulceturi, must, vin etc.). Intre mere brilează soiurile Stetin roșu, London pepin, Patul, Frumosul de Boscop, Kassel-Renet mari, Parmen aurii etc., iar între pere Untoase Dill și din familia Pergamutelor un număr mare de soiuri.

Din depărtări mai mari au expus poame: v.-prezid. Reun. I. Chirca din Săliște, corpul învățătoresc din Săliște, parohul I. Hanzu din Cacova, N. Iosif și I. Oțiu, (aceștia mai ales struguri) din Aciliu, și I. de Preda din Sibiul. Expoziția de poame, inclusiv expoziția de mașini și unelte agricole a firmei C. F. Jikeli din Sibiul, umple 2 mari sale din etajul școalei, eara 3 sălă cuprinde în sine productul acului și al răboiului, ocupația de predilecție a femeii avrigene, grupate sub mândrul stindard al „Reuniunii femeilor rom. din Avrigh”, de sub conducerea înțeleaptă a veneratei prezidente Ioana Maxim. Expoziția lucrurilor de mână femeiești e un adevărat juvaer. Această expoziție cuprinde cam 500 obiecte (covoare de pat și de masă, perdele, culmi, leșnicuțe, căpătaie de culmi, traiste, ștergere pentru iocane, fugătoare de masă, valuri etc.)

Expoziția de poame din Avrigh este o strălucită dovadă, că în această parte a locului s'a cultivat multe poame alese și că s'ar putea cultiva și mai multe.

Cuvântul de deschidere l-a rostit v.-prezid. Reun. dl I. Chirca, vorbind despre însemnătatea culturii poamelor din toate punctele de vedere. Profesorul Dr. P. Șpan a vorbit cu căldură pentru îmbunătățirea pe scară mai întinsă a negoțului de poame, iar secretarul Tordășianu, tructând despre partea instructivă a expoziției, pune în vedere, că comitetul Reuniunii în conștințare cu cel aranjator local, în frunte cu neobositul Ioan Răduț, totodată președinte, a făcut dispozițiune, ca în zilele proxime expoziția să fie cercetată corporativ de copii de școală din comuna vecină, cu cari ocaziuni vor ține prelegeri din pomărit și anume: Marți dl N. Iosif din Aciliu, Mercuri dl A. Cosciuc din Sibiul, Joi dl I. Chirca, v.-prezid., Vineri dnul A. Cosciuc și Sâmbătă dl I. Chirca și dl Dr. P. Șpan.

La expoziție pe lângă cei amintiți au participat din Sibiul Dr. V. Stan și doamna, R. Simu și dsoara, dna Tordășianu.

Despre primirea comitetului și despre alte detalii vă raportez cu altă ocazie.

Cărți și reviste.

„Biserica ortodoxă română”, revistă periodică ecleziastică a sfântului sinod al sfintei biserici autocefale ortodoxe române. Anul 32, numărul 6, pe luna Septembrie. Cuprinsul e următorul: Sărbarea dela fosta mănăstire Pobrota din județul Suceava. Profețiile lui Joil. Ciprian. O mică introducere la sentințele monastice. Motivele credinței mele. Disciplina bisericească în primele trei veacuri ale creștinătății. Câteva cuvinte asupra catecumenatului. Vârsta cardinalului. Evanghelia sau viața și învățătura Domnului nostru Isus Christos. Mișcarea în personalul clerical din țară. Donațiuni. Înștiințare. Abonamentul 12 lei la an. Administrația în București, strada Principatele-Unite, numărul 60.

Slăbiciunea

fie trupească sau după vre-o boală dispăre în curând și întoarcerea repede spre sănătate și putere se asigură prin Emulsiunea lui SCOTT.

8 (270) 1—4

Pentru cerul gurii și stomah gingaș

cari nu supoartă unsoarea de ficat, este Emulsiunea lui SCOTT cel mai ideal mijloc. Are acut favor, că e de trei ori mai nutritivă ca unsoarea de ficat obișnuită.

Prețul sticlei originale cor. 2-50. Se găsește în toate farmaciile.

Nr. 899/1908 prot.

[290] 2-2

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de învățător la școala populară gr.-or. română din **Bruin**, protopresbiteratul Agnietei, se descrie prin aceasta concurs cu termen de 10 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

a) Salar anual de 600 cor., și anume: 300 cor. din fondul bisericeii, 300 cor. din repartiție dela popor, solvabil în rate lunare anticipative.

b) Cuartir în natură.

c) 5 stănjini de lemne din pădurea comună pentru a căror tăiere și facere e obligat a solvi învățătorul.

Cu 1 Iulie 1910 salariul se va întregi conform emolumentelor pretinse de Art. de lege XXVII din 1907.

Alesul învățător va avea să conducă strana la utrenie în Dumineci și sărbători și să cânte cu elevii la sf. liturgie în biserică.

Doritorii de a ocupa acest post să și aștearnă cererile instruite cu documentele prescise subsemnatului și să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică spre a-și arăta destoinicia în cântări și tipic.

Agnita, 25 Septembrie 1908.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 766/908.

[294] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia vacantă de clasa a doua, **Ucea-superoară**, protopresbiteratul gr. or. al Avrighului, pe baza rezoluției Preavenabilului Consistor arhiepiscopesc din 7 Maiu 1908 nr. 5146 B. prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala (B) pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteral gr. or. al Avrighului în Avrigh (posta Avrigh, Felek, Szebenvár-megye) până la termenul sus indicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la sfânta biserică, spre a cânta eventual celebra și cuvânta și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrigh, 25 Septembrie 1908.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Avrighului în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Ioan Căndea
protopresbiter.

Nr. 527/1908 prot.

[296] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de învățător dela școala confesională gr.-or. română din **Brașovul-vechiu**, se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt următoarele: salar anual de 1200 coroane solvabil anticipative în rate lunare din cassa bisericeii, cuartir liber și grădina pentru legumi.

Dela învățătorul care va fi ales la acest post să cere, ca să propună și religiunea în școală, să fie cântăreț bun cu cunoștințe te-meinice muzicale, obligat fiind a instrui și conduce corul bisericesc.

Să mai recere ca alesul să instruiască copii în cântările bisericești, și Dumineca și sărbătoarea să cânte cu școlarii răspunsurile liturgice în sta biserică.

Cuincenalele se compută dela alegere numai după 5 ani de serviciu neîntrerupt la această școală.

Concurenții la acest post au a-și așterne cererile instruite conform legilor în vigoare Prea Onorabilului oficiu protopresbiteral gr.-or. al Brașovului în termenul sus indicat, îndatorăți fiind a să prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă și sărbătoare în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și spre a se face cunoscuți poporului.

Despre serviciile prestate eventual la alte școli precum și despre conduita morală — se cere în mod inominis — atestate speciale dela oficiile parohiale ca direcțiuni școlare.

Brașovul-vechiu în 25 Septembrie st. v. 1908.

Comitetul parohial dela biserică gr.-or. a „Sfintei Adormiri”:

Ioșif Maximilian
par. și prezid. com. par.

Văzut:

Vasile Voinea
protopop.

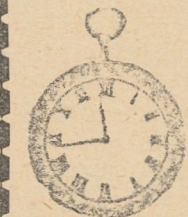
expediază sorte curate, sub garanție, în sortiment bogat, de ani cunoscuta și solida firmă:

Prima plantatiune de vițe de pe Târnave.

Proprietar: **FR. CASPARI**,
Mediaș, Nr. 62 (Transilvania).

Rog a cere catalog ilustrat!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării și poate deci fiecare posesor de vie a-și cere informațiuni despre soliditatea numitei firme, dela persoane cunoscute. (292) 3-34

Vă rog
convingeți-Vă!
Imposibil
mai ieftin!

Un orologiu de buzunar,
remontoir de nichel,
punctuos (fără cilindru) cu sistem Roskopf-Patent, bogat gravat, cu lanț elegant și bine argintat, cu prețul bagatel de numai [272] 9-10

cor. 3-50, 3 bucăți cor. 9-50.

Garanție 3 ani, trimite prin ramburs sau contra trimiterii banilor prin mandat, firma

Michael Horowitz

Casă de export „Cracovia”, Diteg. Nr. 57/50.

Cataloge bogat ilustrate gratis și franco.

Căștigul cel
mai mare ev.
600,000 M.

**Anunț
de noroc!**

Căștigurile
le garan-
tează statul.

Invitare la participarea
Șanselor de câștig

garantate de statul Hamburg marelui loterii de bani în care

9 mil. 841,476 Mărci

cu siguranță trebuie câștigate!

Căștigurile principale ale acestei loterii cu privilegii sunt următoarele: Cel mai mare câștig este în cazul cel mai norocos de 600,000 M.

1 Premiu à 300,000 Mărci.

1 „ „ „ 200,000 „

1 „ „ „ 60,000 „

1 „ „ „ 50,000 „

1 „ „ „ 45,000 „

1 „ „ „ 40,000 „

1 „ „ „ 35,000 „

1 „ „ „ 30,000 „

1 Căștig „ 100,000 „

1 „ „ „ 60,000 „

1 „ „ „ 50,000 „

1 „ „ „ 40,000 „

1 „ „ „ 30,000 „

7 Căștiguri „ 20,000 „

1 Căștig „ 15,000 „

11 Căștiguri „ 10,000 „

46 „ „ „ 5,000 „

103 „ „ „ 3,000 „

163 „ „ „ 2,000 „

539 „ „ „ 1,000 „

693 „ „ „ 300 „

181 „ „ „ 200 „

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 losuri cu 48,405 căștiguri și 8 premii, așa încât aproape jumătate din toate losurile trebuie să câștige.

Cel mai mare câștig de cl. I. este în cazul cel mai norocos de 50,000 M., se urcă în cl. II-a la 55,000 M., în cl. III-a la 60,000 M., în cl. IV-a la 65,000 M., în cl. V-a la 70,000 M., în cl. VI-a la 80,000 M., în cl. VII-a la 600,000 M.

Pentru cl. I. a cărei tragere se stabilește oficios, costă

losul original întreg . . . Cor. 7-—

losul original de jumătate „ 3 50

losul original de un sfert „ 1-75

Depunerile pentru clasele următoare, precum și conspectul exact al căștigurilor se pot vedea din planul de loterie oficios, provăzând cu emblema statului, care la cerere îl trimite gratis și franco.

Fiecare dintre participanți primește dela mine imediat după tragere lista oficioasă.

Plătirea și trimiterea căștigurilor se face din partea mea direct interesatului în cauză prompt și sub cea mai strictă discrețiune.

Comandă rog a se face prin mandat postal sau și prin ramburs.

Adresați-Vă cu comanda din cauza tragerii apropiate, cel mult până la

30 Octombrie

cu toată încrederea la (291) 3-5

Samuel Heckscher senr.

Bankgeschäft in Hamburg.

Nr. 447/1908.

[295] 2-2

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala rom. gr.-ort. din comuna **Sărăcsău** se descrie concurs, cu termen de 15 zile dela prima publicare în acest jurnal.

Salarul se acopere: 240 cor. din repartiție asupra poporului, asemenea cuartir în natură, grădina și lemne de foc, iar restul conform art. de lege XXVII din 1907, din ajutor dela stat.

Petițiunile să se aștearnă, în termenul sus indicat, subscrisului oficiu.

Alba-Iulia, 29 Septembrie 1908.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Teculescu
protopop.

**Făina lactată
NESTLÉ**

Este dovedită după o lungă experiență cafoarte bună pentru copii **sănătoși și bolnavi** cât și pentru **bolnavii de stomac**. Impedică și înlătură **vărsăturile, diareea, catarul intestinelor** — Broșura „**Ingrijirea Copiilor**” se poate avea gratuit de la **NESTLÉ, Viena I. Biberstrasse 11.**

(214) 8-10

AVIZ.

Circa 70 hectare diferite sorte de mere frumoase de masă, se vând și per hectar. Deslușiri, Seilergasse 3 parterre. (285) 3-3

24 Locuri de clădire

pe noul stabiliment de ville „Töpfner Erde” în Sibiiu se vor vinde prin

Licitațiune benevolă judecătorească

la Deregătoria cărților fundare din Sibiiu

Mereuri în 21 Octombrie 1908 la 10 ore a. m.

Informațiuni detaliate dă

Dr. Octavian Russu

[289] 4-4

Albina.

**Săpun de lapte de lilie
Steckenpferd.**

Cel mai bun săpun pentru piele.

[69] 32-40

Cea mai renumită bere

din

fabrica de bere alui **Anton Dreher A. G.**

în **Köbánya (Steinbruch)**

se recomandă cu inzistență P. T. Public.

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depozitul principal se află la

M. Samuel Rubinstein,

[76] 95-—

Sibiiu — Nagyszeben.

Au apărut:

Compoziții românești de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece.

(Voce și piano.)

CAIETUL I.

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puiul cucului.
Bădișor depărțitor.
Spune mândr' adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne, luna n' nor.

CAIETUL II.

Știi tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit ca mine nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fui, floare trecui.
Cântec haiducesc.
Trageți voi boii
Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.

(Piano solo.)

CAIETUL I.

Lugojana.
Măzărca.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brău I.
Hora.
Ardeleana (ca în Banat) II.

CAIETUL II.

Ardeleana (ca în Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Tarina.
Învărtita I.
De doi.
Ardeleana III.
Brău II.

CAIETUL III.

Brău III.
Hăteșana.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.
Brău IV.

Prețul unui caiet: cor. 4-—
fr. 5-—

De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general: —

Librăria arhiepiscopescă Sibiiu (Nagyszeben).